

Naš List

Neodvisno politično glasilo za Slovence

Izhaja vsak torek in petek: ako je ta dan praznik, pa dan poprej. Velja za celo leto 8 K, za pol leta 4 K, za četrť leta 2 K. — Naročnina se plačuje vnaprej, na naročbe brez istčasno vpisane naročnine se ne ozira. — Posamezne številke po trafikah po 10 v. Pošilja se tudi „Slov. Gospodinja“ posebej.

Z mesečno prilogo
Slovenska Gospodinja

Dopisi naj se pošiljajo na naslov: Uredništvo „Našega Lista“ v Ljubljani. Rokopisi se ne vračajo. — Upravišstvo je v Kamniku, kamor naj se izvoli pošiljati naročnino in reklamacije. — Oglasi se računajo tristopna petit-vrsta po 12, 10 in 8 vin. za 1-, 2- oz. 3krat, za večkrat izdatno znižane cene.

Vsebina: Demokracija na potu. — Delovanje ptujskega „Štajerca“. — Politični pregled. — Štajersko: Politika pobeljenih grobov. Razno. — Koroško: Pismo iz Koroške. Razno. — Primorsko: Čevljarska zadruga v Mirnu. Razno. — Kranjsko: Razno. — Prosveta. — Gospodarstvo. — Raznoterosti.

Podlistek: Žena in socializem. — Sirota.

Demokracija na potu.

Uradni listi objavljajo cesarsko sankcijo volilne reforme. Obenem se razpišejo volitve za prve dni majnika.

Komaj sto dni in pred nami leži lista poslancev nove zbornice, prvič voljenih na podlagi splošne in enake volilne pravice. Na tisoče in tisoče brezpravnih iz najnižjih slojev, katerim je bila zbog njih siromaštva in revščine doslej zaprta vsaka pot v javnost, stopijo letos prvič na volišče, kot ona črna nepregledna masa, katere zamolkli glasovi po človeški pravici so napolnjevali desetletja in desetletja s strahom in trepetom ušesa vseh državnih politikov in vodij, pričenši spodaj od najnižjih in tja gori do cesarskega mesta.

Ponajveč so bili delavci, kmetje in obrtniki tisti sloji, ki se jih je odganjalo z vso silo od mesta, kjer bi se mogla čuti njih glasna obtožba sedanje družbe. Ako ni šlo drugače, s sabljami in konjskimi kopiti so hoteli udušiti zahtevo po državljanski pravici, ki bi bila za vse enaka.

Toda za cesarskim absolutizmom je prišel privileg stanov, za privilegijem prihaja kompromis narodov, za kompromisom mora priti absolutna demokracija. Da sta si oblika in princip volilne reforme še marsikje v prav krvavem nasprotju,

Žena in socializem.

Spisal Avguštín Bebel.

Žena v sedanosti.

Nadaljni zakonski zadržki in ovire. Številno razmerje obeh spolov; njega vzroki in posledice. (Dalje.)

Ženski organizem potrebuje z ozirom na svoj porodniški namen prav posebno varstvo; zlasti dobro hrano in zadostno varovanje v gotovih dobah. Pretežna večina žensk — zlasti v mestih in industrijskih okrajih — nima niti tega niti onega in jim pod dani razmerami tudi pomagati ni. Tudi se je mnogo žensk na brezpotrebno že tako navadilo, da smatrajo za svojo zakonsko dolžnost, ponuditi svojemu možu boljši kos kruha, in naj si ostane njim še tako slaba hrana. Ravno tako se dela pri fantih in deklicah. Prve se vedno skrbneje hrani, ker je splošno razširjeno mnenje, da zadostuje za žensko ne le manjši kos kruha, ampak tudi slabši kakor za moškega. Odtod žalostna podoba, ki se odpre vsakemu paznemu opazovalcu naše ženske mladine. Velik del naših mladih žen je telesno slabotnih, trpe na pomanjkanju krvi in skrajni nervoznosti. Posledice tega so težave pri mesečnem toku, bolezn na organih, ki so v zvezi s spolskim namenom, tako da je vsled tega žena dostikrat

čutimo tudi mi Slovenci prav dobro, a kakor gotovo je zdaj porušen temelj načelnih predprav, tako pade prihodnji dan tudi zadnja barjera, ki zavira danes še celim skupinam, da se ne morejo politično uveljavljati enakovredno drugim. Prodrli je princip, zmagalo je načelo in temu se mora prej ali slej ukloniti tudi zunanja oblika. Pred ljudstvom so se odkrili cesarji in morale se bodo tudi stranke.

Revolucija od spodej in revolucija od zgoraj ste se srečali sedaj sredi pota. Kaj se zgodi v prihodnje pri kakem sličnem vprašanju, če prodre spodnja revolucija preko zgornje?

Ljudstvo postaja probujeno, ljudstvo je na potu in nobena tradicija ga ne zavrne, nobena svetost oseb. Ljudstvo, ki je nosilo le davke v nenasito državno blagajno in plačevalo korist nekaterikov s svojo lastno krvjo, prihaja sedaj do tistega mesta, kjer prične samo odločevati svojo usodo. Časi voditeljavanja so minuli in je dete zrastle preko svojih varuhov, in nevarnost le-teh.

Demokracija je na potu. Živelo ljudstvo, živela svoboda!

Delovanje ptujskega „Štajerca“.

Sedem let je od tedaj, ko so ustanovili spodnještajerski Nemei v slovenskem jeziku pisan list, s katerim so prihajali med ljudstvo kot propovedniki svobode in prostomiselnosti, v resnici pa je njih namen potujčevanje slovenske zemlje.

Pričetkom so se slovenski prvaki smejali temu podjetju. Upali so, da je njih vpliv dovolj velik, njih beseda pri ljudstvu odločilna, in če poreko svoj anatema nad „Štajercem“, ga tudi

nezmožna roditi ali dojeti svoje otroke. Nemei dr. Simon piše o tem: „Ako pojde z degeneracijo žene v istem toku naprej, kakor se je godilo zdaj, potem nismo več daleč, ko bo nastalo vprašanje, ali naj prištevamo člane naše kulturne družbe med sesavce ali ne več“. Mesto zdrave vesele tovarišice, sposobne matere, svojih domačih dolžnosti se zavedajoče soproge ima mož bolno, nervozno ženo, pri kateri ne pride zdravnik iz hiše, ki ne prenese niti najmanjšega prepiha niti najrahljšega šuma. Ni naš namen, da bi se spuščali v slikanje teh razmer še globlje, vsak čitatelj — in kolikokrat govorimo v tem delu o čitateljih, mislimo pri tem samoposebi umljivo tudi čitateljico — si to podoba lahko sam bogato popolni iz primerov svoje najbližje okolice.

Izkušeni zdravniki zatrjujejo, da se nahaja več kakor polovica mestnih žen v anormalnih razmerah. Mera nesreče takega zakona se ravna po meri bolezni in značaju zakoncev. Možu takega zakona daje javno mnenje pravico, da si dovoljuje izvenzakonskih prostosti, kar mora zopet pri ženi povzročiti najhujše srčne bolezine. Včasih so tudi prerazlične spolske zahteve te ali one zakonske polovice povod mnogim žalostnim diferencam, ne da bi bila ločitev obeh mogoča. Če drugega ne, često onemogočijo razpoko že vsakovrstni oziri.

ljudstvo ne bo hotelo čitati. Prišlo pa je drugače. Slovenske voditelje, zagrizene v svoje starokopitno politično naziranje, ki je imelo besedo ljudstvo samo na jeziku in je poznalo narod le tedaj, kadar se ga je rabilo za štafazo ali pa v svoje koristolovne namene, je ljudstvo spoznalo, videlo je v njih svoje izkoriščevalce in zato jim ni več sledilo. Kmetu je hotel gospodovati le advokat in duhovnik, uklepala sta ga duševno v svoje lastne ozke vezi, nista mu dala, da bi se razvil sam in sam odločal o svoji usodi, zato je pričel kmet te prvake srditi in obrnil se je do tistih, ki so prihajali k njemu pod krinko demokratizma.

„Štajere“ se je boril na eni strani proti klikovstvu prvaštva, obstoječega iz posvetne in duhovske inteligence, po drugi strani je govoril kmetu o samozavesti in svobodni volji pri političnih vprašanjih. Prav Stanka Vraza parolo „Iz naroda za narod“ si je nadel na svoje čelo. In tako je stopal pred Slovence, da je naše ljudstvo s poljubom izdajal!

Uspehi sedemletnega delovanja „Štajerca“ so — da priznamo odkrito — res veliki. Ravno to pa nam je dokaz, da naš narod ne ždi po svoji nravi, po svojem srcu v nazadnjaštvu, ampak da se zahoče i njemu po prostosti. Uspešno prodiranje „Štajerca“ nam dokazuje, da je naše ljudstvo sito prvaškega voditeljavanja, da hoče priti samo do politične besede. Te, vsakemu svobodno rojenemu človeku že prirojene čute po lastni suverenosti je ptujski list dosledno proglaševal, budil je v ljudstvu samozavest — slovenski listi pa so pridigovali: ubogaj in slušaj!

Ni pripisovati torej uspeha Štajerčevih izdajateljev njih pisateljski spretnosti, ampak spo-

Pri tem ne smemo prezreti, da je velik del moških kriv na težkih telesnih bolečinah žene, o katerih se tej nikdar niti sanjalo ni. Zelo velik del moških boleha vsled nasladnosti v samskih letih na kroničnih spolskih boleznih. Ako jim ne povzročajo prevelikih bolečin, se zanje ne brigajo. Pri spolskem občevanju z ženo pa se prenese ta bolezen na njo. Žena dobi takozvane trebušne bolezni, ki so ne samo zelo neprijetne ampak tudi zelo nevarne. Pokažejo se takoj v pričetku zakonskega življenja; ženi je vsled tega čestokrat prepovedano spolsko občevanje; otrok ne sme roditi. Nesrečni ženi se niti ne zdi, kje leži pravi vzrok njene bolezni, ki ji zagrenjuje življenje, jo duševno uničuje in ne more več postati mati. Dela si sama in delajo ji tudi drugi očitke o stanju, ki ga ni ona zakrivila! Premnogo cvetočih žen zapade tako po komaj sklenjenem zakonu kroničnemu hiranju, česar si ne more raztolmačiti niti njeni najbližji. Že enkrat omenjeni dr. Simon, ki je posvečal opetovano vso pozornost dejstvu, da zbolijo zelo mnogo žen takoj po poroki, ne da bi vedele, kje leži kal temu, piše o tem poglavju med drugim sledeče: „Kakor so pokazala najnovejša raziskavanja, je to dejstvo — da postane mož za svoje celo življenje nesposoben oploditi ženo, ker nima njegov semenotok vsled gonorrhoe

znali so položaj in izrabili so ga v svoj prid. Pojem svobodeljivosti in naprednosti so isto- vetili z označenjem „nemštvu prijazen“: sli- kali so svoje nemške voditelje kot demokrate in naprednjake; prvake opisovali kot koristo- lovce in nazadnjake. Ker je ljudstvo slednje res poznalo kot take, je povsem naravno, da je verjelo prvim. Tako se je zgodilo, da je „Štajere“ prodrli!

Pred letom dni je dobil „Štajere“ ured- nikom mladega in nadarjenega, a prav tako nevarnega človeka Karol Linhart.

Karol Linhart, sam iz nemške rodbine, se je priučil slovenščini tako, da je dopisoval že v razne slovenske liste. Prelevil se je polagoma v Slovenca, izdajati je pričel na svojo pest neko slovensko revije, započeto delo hitro opu- stil, uspeval je dalj časa v slovenski socialno demokratični stranki, ali vsled slabih skušenj, ki jih je ta stranka z njim imela, ga je od- slovila in Linhart je našel boljši kruh, kakor so mu ga mogli dajati slovenski delavci, v ptujskih gospodih.

Lahko rečemo, da je zadnji shod, imeno- van „prvi strankarski zbor Štajerčeve stranke“ v Ptujju ponajveč Linhartovo delo. Ker poznamo Linhartu predobro, zato vemo, da ta shod ni udarec v vodo, ampak da ga bo treba prav krepko paralizirati, ako hočemo uničiti ljuliko, ki jo sejejo ptujski nemški krogi po slovenski zemlji.

Zbrali so se zaupniki tega lista iz Ko- roške in Štajerske, nadeli so si lepo zveneče ime „napredna zveza“, sklenili so, krepko se upirati vedno bolj prodirajoči misli po jugoslo- vanski zajednici, to je: političnemu cilju, ki hoče okrepiti nas južne Slovane, da se moremo uspešno postaviti v bran nemškemu prodiranju, bojevati se hočejo proti bojkotu nemških tr- govcem t. j. pobijati hočejo tiste Slovence, ki ne dajo skupička takim trgovcem in obrtnikom, ki se žive od slovenskega denarja a rujejo na skrivnem proti onim, ki jim dajejo kruha; misel o potrebi najsrčnejšega prijateljstva do Nemcev hočejo vcepiti Slovincem v kri in meso — vse to si stavlja ta nemška zveza s slovenskim imenom kot svojo nalogo.

Ne podcenjujmo tega ptujkega manevra; ne zadovoljujmo se z zabavljanjem, ampak sto- pimo sami tja, kjer ima „Štajere“ svoje ljudi, poučimo jih in sami obrnejo ptujski sireni hrbet. Ako je v naših sreih bridkost vsled zapeljavanja slovenskega ljudstva, ako imamo v resnici in- teres na našem narodu in njega svobodi, potem se ne strašimo vsakdanjega dela, ampak poj- dimo med nje jasnim čelom in veselega upa, kajti zmaga je na naši strani.

nobene semenske celice — razmeroma po- gosti vzrok zakonske neplodovi- tosti, če tudi zvrhača mož tako rad krivdo pomanjkanja zarodniškega blagoslova na ženo.“

Videli smo že po tem kratkem pregledu, da je vse polno takih vzrokov in povodov, ki preprečujejo, da bi postal zakon to, kar je nje- gova naloga: zveza dveh oseb različnega spola, ki se zaobljubita drug drugemu iz ljubezni in spoštovanja, da tvorita s tem, kakor se izrazuje tako lepo veliki nemški filozof Kant, eno člo- veško bitje. Tu hočemo še omeniti, da je na vsak način po svoji vrednosti dvomljiv svet onih učenjakov, ki hočejo zavrtniti vse emanci- pacijsko stremljenje žene s tem, da ji kažejo pot k ognjišču in zakonskemu življenju, kajti to zakonsko življenje izpolnjuje vedno manj svojo nalogo in zahtevo.

Nasvet ženskemu svetu, naj si poišče svoj blagor v zakonskem življenju, ker je to njeni pravi poklic — nasvet, ki ga izrekuje tako mnogo mož — zveni kot grenka ironija, če de- lajo nasvetovalci kakor njih posnemovalci ravno nasprotno. Nemški filozof Schopenhauer pozna napram ženski samo stališče pravcatega špisarja. On veli: „Žena ni poklicana za velika dela. Kar jo dela značilno, ni delo, ampak trplje- nje. Da je prišla na svet, poplača s porodni-

Politični pregled.

Avstrijski državni zbor zaključen.

V ponedeljek se je zbral državni zbor k zadnji seji: večina dosedanjih kurijalnih po- slancev se je za vedno poslovila od poslanske zbornice. Želeti si je, da bi tudi inventar stare zbornice, obstrukcija, ki je zlomila v Avstriji parlamentarizem, ne našla prostora v novi zbornici. Politična, narodna, kulturna, gospo- darska, socialna bilanca — vse je silno jalovo. Stari parlament se ne more ponašati s široko zasnovano, enotno politiko v velikem slogu — na vseh poljih samo krpanje. Sankcionirane volilne zakone z razpisom novih volitev objavi uradni list.

Polonyiada.

Afera Polonyi, kateremu očitajo, da se je ukvarjal tekom svojega političnega nastopanja s sleparstvom in drugimi podobnimi nečednimi opravili, je razkrila vso korupcijo, ki se koplje v nji gospodujoča klika. Razgaljena stoji pred civilizovanim svetom ogrska justična uprava, kateri je načelovala taka moralično dvomljiva eksistenca. Z demisijo Polonyjevo rana ogrskega javnega življenja kajpakda ni zaceljena; gnila bo dalje, dokler ustavna demokratizacija ne pahne sedanje koterije s prestola.

Volitve v nemški državni zbor.

Glavne volitve so donesle jasen poraz so- cialne demokracije. Odpadli so od nje premnogi napredni elementi, ki so dajali pri prejšnjih volitvah svoji nezadovoljnosti nad vladajočim reakcionarnim režimom duška z glasovanjem za socialno listo. Maščevala se je nad socialno- demokratično stranko nje negativna doktrinar- ska taktika. Končno je pripisati nje poraz tudi na račun velikanskega agitatoričnega dela, h katerim so svobodomiselnih stranke dvignile me- ščanstvo iz dosedanjega indiferentizma in na- rastle na socialistične stroške. Centrum je ohrani- lilo dosedanje moč. Končna sodba bo mogoča še-le po končanih ožjih volitvah.

Rusija.

(Moskovski mestni glavar) je prosil univerzitetnega rektorja za naslove ži- dovskih dijakov, ker jih hoče za slučaj nemirov na univerzi izgnati. — Na čelo reformiranega mornariškega ministerstva stopi baje Alek- sejev, slaboznani prejšnji mestodržec Dalj- nega V z t o k a. Vojni minister postane baje general H a s e n k a m p f, šef gen. štaba pa ge- neral P o l i v a n o v. — V S e b a s t o p o l u je razglasil mestni glavar, da za Sebastopol ne eksistira nobena politiška stranka, brez izjeme. — O priliki dveletnice izbruha revolucije (22. januarja 1905.) aranžirani splošni politiški

škimi bolečinami, s skrbjo za svoje dete, s podložnostjo možu. Žena ne izraža nikjer tako silne življenske moči in občutkov kakor moški. Njeno življenje bodi mirnejše in neznatnejše nego moško. Poklicana je žena za vzgojiteljico in oskrbnico otrok, ker je sama otročja in ostane vse svoje življenje velik otrok, nekaka srednja stopnja med detetom in možem, ki je šele pravi človek... K domačim opravkom in podložnosti naj se vzgoje dekleta... Ženske so najpopolnejši in neo- zdravljivi filister.“ (Dalje prih.)

Sirota.

Giovanni Verga.

(Konec).

Teta Marijana je postavila tja na stol toplega kruha s sadjem, kosček kozjega sira in v slamo povito steklenico vina, in revež je začel polagoma jesti, vmes pa je pred se mrmral, z dolgim otožnim obrazom.

„Da, da,“ je pripomnil ginjen, „takega kruha ne napravi nobena, kot ga je ona spekla. Bel je bil kakor pšenični! In iz peščiце divjega janeža nam je pripravila tako juho, da si je človek vseh deset obliznil. Odslej pa bom ku- poval svoj kruh pri tatu, pri Antoneu; in s toplo juho je tudi pri kraju, če se bom od potu pre-

štrajk je uspel le deloma. Popolnoma je bil izveden edino le v revolucionarnem L o d z u. — Peterburško delavstvo je volilo, kljub mali agitaciji in kljub pritisku od zgoraj, svoje po- oblaščenice vseskozi svobodomiselnost.

Štajersko.

Politika pobeljenih grobov.

Pismo iz Celja.

Slovenska politika glede Celja je zavožena popolnoma, mesto da napredujemo, kakor bi zahteval naravni tok stvari, nazadujemo. Pred desetimi leti je bilo baje med slov. Celjani splošno prepričanje, da v tem času pade Celje v sloven- ske roke, zakaj okolica in ves narod okrog in okrog je slovenski, življenska žila, ki vzdržuje Celje, vodi Slovence v mesto. To zahteva toraj zakon narave, na nas je bilo, da pospešimo naravni napredek, ali danes!

Nikjer več zaupanja v zmago, povsod ma- lodušnost, Nemci gredo naprej, se razprostirajo po celjski okolici, povsod, proti Teharjem, proti Vojniku, proti Savinski dolini, proti Laškemu, mi pa čakamo naravnega razvoja stvari, da nam pade Celje kot zrel sad v roke. Krasno!

Ne smemo si razjasniti, zakaj ta mrtva stagnacija, ne smemo izreči suma, da je kriva vsega našega nazadovanja malomarnost in sebič- nost in indolence naših starih narodnjakov, ki se puste slaviti za „očete domovine“, in delujejo še nadalje kot tihi delavci za „domovinske ideale“, ker je delo narodu v prid marsikdaj tudi mošnji v prid.

Gospoda, priznajmo si, da je naša politika v Celju politika pobeljenih grobov! Kdor je narodni parasit, pijavka, ki sesa kri iz narodnih žuljev, mu ne bomo dejali, da je požrtvovalen narodnjak! Ako izgublamo v Celju svojo po- sest, ne bomo rekli, da napredujemo, ne bo- demo sipali peska narodu v oči edino iz vzroka, da ga premotimo in damo s tem potuho raznim rodoljubom, da še nadalje prav na tistem delu- jejo za svoje sebične namene. Bodimo realni politiki! Poglejmo si v oči brez jeze in potuho, pa začnimo od kraja, začnimo sistematično de- lovati, od spodaj, zakaj površno zidana stavba se ruši na narodne delavce, da pokoplje vse pod seboj.

Ako pa mislite, da se resnice ne sme go- voriti narodu, da ne sme slišati, kako globoko se je že pogreznil vsled pogubljive taktike naših politikov, potem žalostna nam majka! Vi se bojite, da ne bi narod odpadel! Tako malo za- upanja imate v svoje delo, v politično zaved- nost ljudstva?

Gotovo, zadnji čas je, da pometemo s tra- dicionalno nemarnostjo naše politike, zakaj pri-

močen vračal s polja, brez tople večerje bom legal v postelj. Še zdaj, ko sem po trudapolnem dnevnem delu bdel ob njeni postelji in slišal svoje lastno smrčanje — tako truden sem bil — še sedaj mi je dejala dobra duša: Pojdi, zajemi nekaj žlic juhe! Nalašč za te sem jo pustila na ognju. Vedno je mislila name, na dom, na delo in mi je brez prestanka polagala tisoč reči na srce, kakor človek, ki se odpravlja na dolgo pot in venomer je na pol v sanjah govorila pred se. In kako rada je odšla na oni svet! s križem na prsih, s pobožno sklenjenimi rokami! Ni ji treba maše in ne rožnega venca, tej sve- tniči! Denar za župnika bi bil proč vržen.“

„Da, hudo je na svetu!“ je vzkliknila so- seda. „Osla Rezulje vije krč in je tudi že na koncu.“

„Moja nesreča je večja!“ je dostavil Rome in si obrisal usta z rokavom. „Ne silite me več k jedi, vsak grižljaj mi pade kot svinec v že- lodec. Jej raje ti, uboga, nedolžna stvarca, ki ne razumeš o vsem tem ničesar. Nikogar nimaš več, ki bi umival in česal, mamice nimaš več, ki bi te vzela kot koklja pod peroti; zapuščena si kakor jaz. To sem ti bil našel, ali take ma- čehe kot je bila ta, ne dobiš več, otrok moj!“

Dekletu so se vlile solze, usteca so se zategnila k joku in roke si je dela pred oči.

prost narod že obsoja svoje prvake. V kalnem ne bo več nikdo ribaril, politike pobeljenih grobov več ne poznamo! A.

„Käuferbund“. Deutsche Wacht priporoča ustanovitev organizacije nemških odjemalcev, ki bi se zavezali kupovati izključno od nemških tvrdk. Jako otroče igranje z nevarnim orožjem; ne slovensko, temveč nemško trgovstvo je navezano na tuje odjemalce. Upoštevanja vredna je taka misel: če bi se odjemalci organizovali, in na drugi strani slovenski trgovci skrbeli, da stoje glede solidarnosti cen in blaga vedno na višini, bi se dalo načelo „svoji k svojim“ dosledno izvesti. Domala vse trgovske postojanke na slovenski zemlji bi padle v slovenske roke.

Hrvatje in bodoča slovenska kmetijska šola na Sp. Stajerskem. Hrvatski poslanci so se oglasili pri vladi z željo, da bi se hrvatskim dijakom priznala veljavnost na tej šoli napravljanih izpitov.

Občinske volitve na Hajdini. V tej občini so se vršile 16. jul. 1906. občinske volitve, pri katerih so štajercijanski „naprednjaki“ popolnoma pogoreli. Vložili so proti volitvi ugovor, toda namestnija jih je zavrnila. Dne 20. t. m. se je tedaj šele mogla izvršiti volitev župana; bil je izvoljen veleposestnik g. Janez Grahar.

Brežice. Državno zbornice volitve v 7. štajerskem volilnem okraju. Politično društvo Sava za brežiški in sevniški okraj je pri svoji seji dne 24. t. m. sklenilo, da odobrava poskus, začet od slovenskega društva v Mariboru, da se postavijo v spodnještajerskih vol. okrajih kompromisni kandidati. Za slučaj pa, da se ta poskus ne posreči, sklenilo je politično društvo Sava z vsemi močmi podpirati kandidate klerikalne kmečke zveze. V kratkem se vrši v Zidanemmostu v svrhu določitve kompromisnega kandidata ali kandidata Slovenske kmečke zveze skupno zborovanje političnih društev v Laškem trgu in Brežicah.

Slovensko zemljišče padlo v nemške roke. Zadnjič smo prinesli vest, da je celjski opat Ogradi prodal opatijsko zemljišče Janiču, ki je pri poslednjih volitvah volil nemško in da s tem izgubimo slovenski glas v veleposestvu. — Celjska „Domovina“ popravlja to poročilo v toliko, da ostane celjska opatija slej ko prej volilka v okrajni zastop. Janič pa da ne pridobi vsled omenjenega nakupa nobenega glasu. — Mi dostavljamo: Tudi če smo bili glede volilnega glasu napačno poučeni, je tako izročanje slovenske zemlje v tuje roke obsojanja vredno. Če grajamo tako ravnanje na posamezniku se nam zdi na korporaciji ali ustanovi naravnost neodpustljivo.

„Ampak, saj ne morete drugega napraviti“, je ponovila teta Marijana. „Poiskati drugo ženo, že zastran te uboge sirotke, da ne bo tekala po cesti“.

„In jaz? Kaj bo z mano, kaj z mojim žrebičkom? Kaj z mojo hišo? Kdo bo krmil kursetino? Pustite me, Marijana, naj plakam! Boljše bi bilo, da sem na mesto te dobre duše umrl jaz“.

„Le tiho, saj ne veste, kaj govorite! Kaj pa je hiša brez poglavarja“.

„To imate prav“, je dejal Rome pomirjen.

„Poglejte jo, Rezuljo. Najprej ji je umrl mož, potem pa odrasel sin, in sedaj bo še ob osla!“

„Če ga lomi krč, bi se mu dalo morda pomagati s puščanjem“, je dejal Rome.

„Pojdite, Vi, ki se na to razumete,“ je prosila sosed. „Dobro delo storite za dušo Vaše rajnice“.

Rome je vstal in šel k botrei Rezulji; deklica je tekla za njim kot psiček — razen njega ni imela nikogar več na svetu. Teta Marijana, dobra gospodinja, ga je opomnila: „In vaša hiša? Ta je odprta sedaj, ko je nihče ne čuva?“

„Zaklenil sem jo in vzel ključ seboj, poleg tega stanuje ujna Nežka nasproti, ta gleda z enim očesom vedno tja“.

Botre Rezulje osel je ležal iztegnjen na dvorišču s hladnim gobcem in pobeslimi ušesi;

Koroško.

Pismo iz Koroške.

V 17. šte. „Slov. N.“ z dne 21. jan. t. l. se huđuje nek z „Koroški Slovenec“ podpisani gospod nad članki „Našega Lista“, ki se pečajo s koroškimi razmerami. „Na delo rajše, gospoda!“ pozivlja dotični gospod. „Da, tudi mi se pridružimo njegovemu klicu, a vprašamo ga, koliko je storil že on za slovenski narod koroški! Morda rešuje tudi on slovenski živelj na Koroškem le s članki v Slov. N.? On zahteva od nas, naj pomagamo koroškim Slovencem „do slovenskih šol“, da „bodo znali in umeli pismeno slovenščino“, naj „vzamemo Nemcem to najhujše in najizdatnejše orožje v narodnostnem boju proti nam iz rok!“ ... Tudi v tem oziru se strinjamo z njim, vprašamo ga pa, čemu se ni obrnil do gospodov okoli „Slov. Naroda“ in „Slovenca“? Potreba slovenskih šol na Koroškem je bila že davno prej, predno so bili „Mladi“ okoli „Našega Lista“. On zahteva od nas, naj pokažemo nasprotnikom „da so tudi med Slovenci posvetni inteligentni ljudje, ki se se ne sramujejo svojega jezika, nego so ponosni nanj“ ... Svetujemo Vam: če se hočete pokazati kot resnega narodnjaka, narodnega delavca, pokažite se kot takega sami — z resnim delom! Če pa ne boste delali, ne morete zahtevati od drugih, da Vas povzdigujejo kot narodnega delavca. Do zdaj žalibog ni bilo veliko posvetnih inteligentnih ljudi, ki bi bili resno delali za narod koroški. Spoštovati svoj jezik in se ga ne sramovati je dolžnost vsakega človeka in ni nobena zasluga.

Dvomim tudi nad izrekom „da Korošci ne bodo nikdar pozabili onega trenutka, ko je dr. Tavčar ob času, ko se je dalo v odseku za volilno reformo še kaj doseči, predlagal, da se da že v odseku Korošcem vsaj en sigurnen mandat, in ko je tedaj dr. Žilindra protestiral proti temu rešilnemu predlogu“ ... Trdimo vpravičeno, da je to samo subjektivno mnenje dotičnega člankarja. Oba, dr. Tavčar in dr. „Žilindra“ sta Korošcem nesimpatična. Oba sta izdala koroške Slovence, dr. Šusteršič, ker je skrbel edino le za svojo kranjsko stranko, dr. Tavčar pa, ker je bil začetkom nedelaven, pozneje pa je bilo že prepozno.

Končno svetujemo „Koroškemu Slovencu“ ravno isto, kar nam svetuje on: delo.

Slovenski Korošec.

Jezikovni odlok deželnega nadsodišča v Gradcu. Tukajšnji slov. odvetnik dr. Brejc je svoj čas zahteval v neki sodni zadevi deželnega sodišča v Celovcu, da se pripuste slovenski

od časa do časa je dvignil noge kvišku, če se ga je lotil krč, ki mu je napihoval lakotnico kot meh. Pred njim je sedela vdova in ga gledala, blede kot smrt, z otrplim, obupnim pogledom.

Rome je ogledaval žival z vseh strani, potipal ušesa, pogledal ugasle oči, in ko je zapazil, da mu je kri kapljala iz trebušne mrepe po ščetinasti sprijeti dlaki, je vprašal: „Ali ste mu že puščali?“

Vdova se ga je — ne da bi odprla usta — doteknila z dolgim, žalostnim pogledom in pokimala z glavo.

„Potem ni nobene pomoči“, je dostavil Rome in otožno motril osla, ki je z napihnjeno kožo ležal na tleh kakor mrtva mačka.

„Božja volja je, botre!“ ji je dejal v tolažbo. „Obadva sva uničena. Vsedel se je poleg vdove na kamen, vzel hčerko med kolena, in tako so gledali osla, ki je bojeval smrtni boj.“

Ko je teta Marijana vzela kruh iz peči, je prihitela na dvorišče in pripeljala seboj ujno Nežko, ki se je oblekla nova obleko in si nadelo židano ruto na glavo, da se porazgovori s sosedami. Teta Marijana je poklicala Rometa v stran in mu govorila tako: „Smolar vam tretje hčere ne bo dal, ko sta mu drugi dve kot muhi pri vas umrli in ker je že itak ob doto. Vrh tega je Barbka še premlada, napolnila bi vam hišo s samimi otroci“.

govori in protokoliranje v slov. jeziku. Senat je to zahtevo zavrnil. Dr. Brejc se je pritožil in sedaj je višje deželno sodišče v Gradcu po naročilu najvišjega sodnega dvora odločilo, da naj bo za jezikovno uporabo pri sodiščih na Koroškem merodajen dosednji uzus; slovensko obravnavanje je dovoljeno le tedaj, če so vse osebe, ki so udeležene pri razpravi, v toliko zmožne pismene slovenščine, da obravnavi lahko slede. Protokolov se ni nikoli pisalo v slovenščini. Rekurz je torej odbit.

Slovenska kandidatura. „Mir“ dementira vest o kandidaturi slovenskega župana g. Urb. Piskernika.

Primorsko.

Črevljarska zadruga v Mirnu.

Pri nas v Mirnem je mnogo črevljarjev. Pomagamo si, kakor znamo. Pred časom smo imeli večtedenski strokovni pouk. Prišel je iz dunajskega tehnološkega muzeja potovalni učitelj Jakob Hulka, da nas seznani vsaj nekoliko s teoretično stranjo naše obrti. Da so taki tečaji, zlasti ker se končujejo z običajno razstavo, na kateri se nudi občinstvu vpogled v solidnost ročnega dela, za nas jako važni, ne taji nihče. Ali ker naše delo vendar ne gre prav od rok, je naravno, da je nastalo med nami vprašanje samopomoči prav aktualno.

Naše županstvo je sklicalo v ta namen v Občinskem Domu shod črevljarjev, na katerem se je šlo za priprave ustanovitve črevljarske zadruge. Mnogo se obeta od nje, vendar so tudi pomisleki proti posebnemu uspehu delovanja take zadruge popolnoma upravičeni.

Zadruga — take kakor so črevljarske zadruge v Avstriji obične — nimajo z ozirom na gmotni prospeh stanu, ki ga zastopajo, skoro nobene koristi, gotovo pa ne tolike, kolikor dā taka naprava dela in kolikor zahteva gmotnih žrtev. Mojstri vplačujejo svoje letne doneske, oproščajo vajence po končani učni dobi — in to je tudi vse opravilo. Ne gre se ne za zavarovanje mojstrov v slučaju starosti in onemoglosti ne za materialni hasek obrtnega stanu.

Od take zadruge si ne moremo ničesar obetati. Opozarjamo pa merodajne kroge, naj premišlujejo rajši ustanovitev surovinske in obrtovalne črevljarske zadruge.

Surovinska zadruga dobivaj blago neposredno iz tovarn (ne pa iz rok prekupevalcev!) in ga oddajaj svojim članom za ceno, ki se od nakupovalne ne razlikuje več, nego kar znašajo prodajalni in drugi režijski stroški; letni prebitek pripade deloma mojstrom deloma se na-

„Nu, če bi bili pobje, kaj zato! Toda bati se je, da prikorakajo tudi punice. Nesrečo imam!“

„Ampak Nežka, ta bi pa bila. Premlada ni in mačka ima v skrinji: hišo in kos vino-grada“.

Rome si je Nežko od strani pogledal; stala je s sklenjenimi rokami in delala, kot da bi ogledovala osla. Končno je dejal: „Če je tako, bi se pa dalo govoriti. In vendar nimam sreče!“

Teta Marijana ga je pokarala: „Pomislite le, koliko ljudi je nesrečnejših od Vas!“

„Ne, ni jih, nesrečnejših od mene. Ne bom je dobil žene, kot je bila ta! Nikoli je ne pozabim, in tudi če se še desetkrat oženim! In tudi ta sirotka je ne pozabi nikdar!“

„Le umirite se, pozabili jo bode. In tudi otrok jo pozabi! Ali ni svoje lastne matere pozabil? Poglejte ubogo sosedo Rezuljo, ki bo vsak hip ob osla! Poslednje kar ima! Kaj takega, glejte, se ne pozabi!“

Ujna Nežka je izbrala ta trenotek, da se približa in zapoje hvalo rajnici. Saj jo je z lastnimi rokami spravila na oder in ji pokrila obraz s prtenico. V tem se je obrnil Rome sočutno k Rezulji, ki se ni genila, kot da bi bila iz kamena.

„Kaj pa čakate, odrite osla in rešite vsaj denar za kožo!“

loži v rezervni fond. Ako se postavi takemu društvu na čelo zmožna oseba, ki se spozna tudi na administracijo, ni dvoma, da mora krasno uspevati. Dokazujejo nam to surovinske zadruge črevljarjev na Dunaju, ki imajo danes svoje prodajalne in shrambe v lastnih hišah, a so pričele s kovčgom, ki ga hranijo še sedaj kot zvest spomin na detinsko dobo svoje surovinske zadruge.

Obrtovalna zadruga kupuje zopet od članov izdelke, da jih prinaša potem druge na trg. Obrtnik dobi tako surovine za zmernejšo ceno in dela v slabem času za obrtovalno zadrugo.

Le taka samopomoč je nam v korist, vse drugo je le prevara samih sebe.

Protestni shod proti imenovanju Wieserja. Udeležilo se ga je okrog 400 ljudi. Govorili so dr. Puc, A. Gabršček, soc. dem. Ropas in Zierer. Sprejeta je bila resolucija, ki zahteva, da se odstrani Wieser in drugi slovensčine nezmožni uradniki in se nadomeste z uradniki, ki so slovenskega jezika popolnoma vešči.

Kranjsko.

„Slovenska Matica“. Iz kroga Matičinih udov se nam piše: „Slovenska Matica“ si je v svoji zadnji seji dne 28. t. m. izvolila novega tajnika v osebi upokojenega postajenačelnika g. Fr. Podkrajška. To imenovanje je krivično in neverjetno in nemogoče bi bilo, da se ni zgodilo v Ljubljani, v „Slovenskih Atenah“. V razpisu tajniškega mesta je odbor v prvi vrsti zahteval od kompetentov vsestransko literarno izobrazbo, in zagadelj so se odboru ponudili, z dokazili svoje literarne delavnosti, nekateri najboljših slovenskih književnikov; ali tajniško mesto je dobil upokojeni postajenačelnik, ki si ne more lastiti nikake literarne priprave, izvzemši svoj sloviti nastop v sloveči pravdi za Prešernovo pipo. Matični odbor se potemtakem roga slovenskim književnikom in to v „Slov. Matici“, ki bi se vendar morala po svojem programu, po idejah svojih ustanoviteljev v prvi vrsti ozirati na slovenske književnike, ki bi morala biti nekako njihov dom in zavetišče. Ako pa se je Matični odbor postavil na stališče, da za tajniško mesto ni treba nikake literarne izobrazbe, da je torej v svojem razpisu takorekoč bril norca, potem bi bil lahko nastavlil navadnega diurnista za tajnika. Samo da zna pisati in številiti! Zakaj potem plača 1800 kron! Tu bi si vendar odbor lahko prihranil polovico. — Med kompetenti za mesto Matičnega tajnika je bil tudi izboren moderen slovenski književnik; z njegovim vstopom bi društvo gotovo veliko pridobilo. Ali ne! Šlo bo postarem, Matični aparat bo ropotal težavno naprej, postajenačelnik v pokoju se bo veselil sinekure, lepe penzije in svoje hiše, slovenski literat pa naj hodi trnjevo svojo pot. „Kranjec moj mu osle kaže“!

Od ljubljanskega občinstva dobivamo pritožbe vsled nezmernosti, ki je postala nekaterim nemškimi sanjkarjem pri izvrševanju njih športa prava nevarnost za vse pasante, ki se nahajajo slučajno ob takem času na cestah. — Zlasti nevarno so tivolske poti. Policajev je premalo in še ti ne poznajo dovolj energije. Ko je opozoril mestni stražnik neko Nemko Muco S., da sanjkanje tod po cesti ne gre, mu je zabrusila: „Soll sein wie's will, wir werden aber trotzdem fahren.“ Pri takih besedah se gotovo neha vsa obzirnost. — Od druge strani se nam zopet poroča o taki nemški vročerkrosti: Zgodilo se je v Škofji Loki, da je zabrusil sin znane Mahra, imetelja zasebne trgovske šole v Ljubljani, enoletnik Herbert Mahr, kapelniku domžalske godbe v obraz: „Sie Esel!“ ker je igrala godba slovensko koračnico in ni hotela še nemških. Naše mnenje je, da naj si kapelnik poišče zadoščenja, kajti nemški objestnosti ne pridemo drugače do konca.

Izvrševalni odbor soc.-demokratske stranke namerava predložiti strankarskemu zboru načrt za ustanovitev tiskovne zadruge v smislu združniškega zakona. Naloga te zadruge: izdajanje stalnega dnevnika (Rdeči prapor), majskega lista, koledarja, brošur, popularne in znanstvene literature.

Ljudski koncert „Glasbene Matice“ je tudi vdrugeč skoraj napolnil veliko dvorano „Uniona“. Zadnje naše poročilo velja v polnem obsegu tudi za današnje izvajanje.

Agrarna stranka na Notranjskem. Na Notranjskem se snuje neodvisna agrarna stranka, ki hoče na podlagi pozitivnega dela politično in gospodarsko organizovati kmečki stan. Misel je dobra in lepa, toda „neodvisnost“ te agrarne stranke ni ravno sijajna in zagadelj nimamo zaupanja v to novo podjetje in tudi vere ne.

V Govekarjevi zadevi. Ker je objavil gospod Fran Govekar v svojem obrambnem članku, ki smo ga priobčili pred kratkem, premnogo trditev, ki jih je težko oceniti, komur niso intendantsko-administrativni posli našega gledališča do dobra znani, se je blagovolil javiti sedanji intendant gospod Juvančič, da koncem sezone na nje meritorno replicira.

Prosveta.

Akademija. Dne 2. februarja bo ob 1/25. uri popoldne v „Mestnem domu“ prvo predavanje iz cikla, ki ga prirede hrvaški vseučiliški profesorji. Govoril bo profesor zgodovine dr. Ferdo Šišić o predmetu: O postanku današnjega geografičnega pojma Dalmacija in o vprašanju združenja Dalmacije s Hrvaškim. Vabimo društva in posameznike, da se v čim največjem številu udeležijo tega predavanja, ki bo obravnavalo aktualno vprašanje sedanje politične dobe na Hrvaškem. — Vseučiliški profesor dr. Ferdo Šišić, ki predava v Ljubljani dne 2. februarja ob 1/25. uri popoldne (v „Mestnem domu“), je napisal več zgodovinskih študij v „Radu“ zagrebske Akademije znanosti in umetnosti, v „Vestniku hrv. dež. arhiva“ in v „Viencu“. „Matica Hrvaška“ je izdala njegovo knjigo „Vojvoda Hrvoje Vukčić Hrvatinić“, letos izide pri „Matici Hrvaški“ njegova „Hrvaška zgodovina“, I. del do 1526. Stolicu zgodovine na zagrebskem vseučilišču je zasedel kot naslednik Smičiklasa, predsednika Akademije znanosti in umetnosti v Zagrebu.

Izložba jugoslovanske umetniške kolonije. Poleg zveze jugoslovanskih umetnikov v širjem obsegu „Lade“ se je ustanovila v Belgradu pred kratkim še druga organizacija mladih umetnikov pod imenom „Jugoslovanska umetniška kolonija“, ki hoče poleg glavne akcije zveze „Lade“ delovati nadrobno in prirejati razstave tudi tam, kamor „Lada“ kot splošna, obsežna zadruga ne more. „Jugoslov. umetniška kolonija“ je otvorila svojo prvo razstavo 27. t. m. v Belgradu med veliko udeležbo belgrajskega občinstva. Razstavljenih je okrog 100 umetniških del, zastopani so vsi štirje jugoslovanski narodi. Od Slovencev so udeleženi na razstavi slikarji: Jakopič, Grohar in Jama.

Iz pisarne slovenskega gledališča. V petek se ponovi za par Donizettijeva opera „Lucia di Lammermoor“. V soboto popoldne (nepar) se vprizori drugič v sezoni Finžgarjev „Divji lovec“. V nedeljo popoldne (par) se vprizori zadnjič v sezoni Hauptmannova dramatska bajka „Potopljeni zvon“, zvečer pa se ponovi za par „Arležanka“ drama z godbo in petjem, spisal Alphonse Daudet, vglasbil Georges Bizet. — Slavno občinstvo se opozarja, da padeta petkova in nedeljska predstava obe na par in da v soboto (na svečnico) ni predstave. — Prihodnji teden gostuje na slovenskem odru domači umetnik gosp. Ignacij Borštnik.

Slovensko gledališče. Repriza Donizettijeve opere „Lucia di Lammermoor“ je bila lepa. Mnogobrojni poset občinstva in njegovo burno odobravanje je pričalo, kako gre ta opera nenavadno do srca in kako zelo ugaja. Bolj kot „Lohengrin“. Za nas je za enkrat melodija... Solisti so ugajali; zlasti g. Rezunov v sekstetu. Zbor je bil v početku slab, premrtev, godba ponekod premočna. Stara pesem.

Gospodarstvo.

Izredni občni zbor ljubljanske plinarne je sprejel od mestne občine formulirane

pogoje za novo pogodbo. Akcijska družba se zaveže tekom treh let na lastne stroške vpeljati plinovo razsvetljavo z Auerjevimi žarnicami in oddajati potrebni plin brezplačno. Za uporabo mestnega zemljišča (cevi) plača družba odškodnine letnih deset tisoč kron. Ulice, po katerih napelje plinovo luč plinarna, zaznamuje mestna občina. 1. januarja 1928. preide plinarna z vsem inventarjem brezplačno v last mestne občine ljubljanske.

Jadranska banka v Trstu je imela od svojega začetka do 31. decembra 1907, torej v 13 mesecih blagajniškega prometa 76,629.515 K, splošnega prometa 310,588.918 K. — Hranilne vloge na knjižice so znašale 2,317.783. — Delniška glavica je znašala prvotno 1 milijon K, v avgustu so jo podvojili, tekom tega leta se bode povišala na 3,000.000 kron.

Raznoterosti.

Krasen vzgled delavske solidarnosti so dali pariški socialisti. V Fougères (Fužer) v Bretanji, kjer je močno razvita črevljarska industrija, ki šteje 32 tovarn z 8000 delavci, je prišlo pred osmimi tedni do meznega boja. Delavci, ki so skoraj do zadnjega organizirani, so zahtevali malenkostno izboljšanje plače, na kar so gospodarji odgovorili s tem, da so izključili delavce iz tovarn. Vsled zime so delavci grozno trpeli, toda vdali se niso. Sredi decembra so ponudili delavci v Rennes, da sprejmejo od stavkajočih sodrugov otroke, dokler ne konča boj. Samo okrog 200 najrevnejših mater je sprejelo to ponudbo. Stavka je trajala dalje. Beda se je strašno povečala. Tedaj so povabili pariški sodrugi stavkajoče, naj jim pošljejo nekoliko otrok „na hrano in stanovanje“, Fougèreski delavci so sprejeli velikodušno ponudbo in pretečeni teden je prišla prva partija otrok, 80 po številu, v Pariz. Prihod otrok se opisuje tako, da ostane vsakemu očividcu nepozaben. Ko se je pripeljal vlak, je nastala na kolodvoru slavnostna tišina. Vlak se je ustavil, iz dveh vozov so skočili štirje možje, ki so med potom nadzorovali otroke fante in deklice od štirih do dvanajstih let. Vsi so bili čedno oblečeni. Ko so otroci zapustili vozove, so se postavili na peronu v vrsto in naenkrat so začeli s svojimi tenkimi glasovi „internacionalo“. Trenotek je vladal molk presenečenja, naenkrat pa je zagrmelo kakor orkan, iz dveh tisoč moških grl je mogočno zadonela proletarska revolucionarna pesem, da so se tresli kolodvorski zidovi, do pet tisoč delavcev pred kolodvorom je vpadlo s svojimi glasovi, razburjenost je popadla sprevodnike, železniške delavce, vse je stalo pod nepopisno sugestijo — uradniki, stražniki, policijski komisarji so imeli solze v očeh in — so peli „internacionalo“! V izprevedu so odpeljali otroke iz kolodvora, kjer bi jih vsakdo rad božal. Potem so jih odpeljali z izvožki na delavsko borzo, kjer je bila pripravljena južina zanje; ko je neki govornik opisal boj v Fougères, se je izročilo otroke posameznim družinam, ki so jih vzele seboj. — Potovanje otrok je plačal minister Clemenceau. Socialistični poslanci so v zbornici nabrali med kolegi nekaj za stavkajoče in vložili predlog, naj se jim dovoli 100.000 frankov podpore. Predlog je odkazan proračunskemu odseku. Stavka traja še.

Kaj je odločnost? Neki angleški časopis je razposlal svojim naročnikom vprašanje: „Kaj je odločnost?“ Za najboljši odgovor je razpisal lepo nagrado. Nagrado je dobil sledeči odgovor: „Boriti se z nožnico, kadar se meč prelomi.“ — Med ostalimi odgovori so bili tudi sledeči: Moralna hrbtnost. — Levje srce v moškem telesu. — Odsotnost strahu v prisotnosti nevarnosti. — Element, iz katerega se ustvarjajo junaki. — Premagati ovire, ali pa umreti v boju. — Odločnost živi, kadar umre upanje. — Gospodar strahu. — Neki zakonski mož je zapisal sledečo definicijo: „Odločnost je sila, vsled katere pravi mož „ne“, dasi ve, da žena hoče, naj bi rekel „da“. — Neki drugi zanimivi odgovor se je glasil: „Odločnost je para, ki dela ljudski stroj sposoben, da pride skozi tunel ovir“.

Vse cenj. naročnike, ki še niso poslali naročnine, prosi upravnništvo, da blagovole to čim preje storiti.

Tri goldinarje velja poštni zabojček brutto 5 kilo (okoli 50 do 60 kosov) **toaletnega mila (odpadkov)** lepo sortiranega z vijoličnim, rožnim, heliotrop, mošusovim, šmarničnim breskvinim itd. duhom.

Razpošilja proti povzetju podjetje Manhattan Budapešta, VII. Bezeredy ul. 3.

Zakonito zavarovano.

Vsako ponarejanje kaznjivo.
Edino pravi je le Thierry-jev balzam

z zeleno znamko z nuno. 12 malih ali 6 dvojnatih steklenic ali 1 velika posebna steklenica s patent. zamaškom K 5.—.

Thierry-jevo centifolijsko mazilo

za vse še tako zastarane rane, vnetja, poškodbe itd. 2 lončka K 3.60.

Razpošilja le proti predplači ali po povzetju.

Obe ti dve domači sredstvi sta kot najboljši splošno znani in svetovno slavni.

Naročila je nasloviti na

Lekarnar A. Thierry v Pregradi pri Rogški Slatini.

Dobiva se skoro v vseh lekarnah. Brošure s tisoči zahvalnih pisem zastoj in franko.

PFAFF šivalni stroji so najboljši

za družinsko uporabo. Šivajo, krpajo in vezejo. Neprekosljivi za obrtne namene, šivajo naprej in nazaj. **! Kroglasto ležišče !**

Glavni zastopnik **Fr. Tschinkel** Ljubljana • Kočevje Mestni trg 9. v gradu. 54

Stavbeno, umetno in konstrukcijsko ključavničarstvo. Hidravlične vidre in sesalke.

JOSIP WEIBL

J. Spreitzerja nasl. Ljubljana Slomškove ulice 4.

Žično omrežje na stroj, ohlajilne mize, ograje na mirodvoru, večna vrata, obmejno omrežje, stolpni križi, balkoni, verande, štedilniki itd.

Brezskrbno

družinsko srečo garantira najvažnejša knjiga o preoblagodarjenju z otroci. Z nad tisoč zahval. pismi posilja diskretno proti 90 v. v avstr. pošti ih znamkah ga. A. Kaupa, Berlin S. W. 296 Lindenstrasse. 50.

Razpošiljanje blaga na vse kraje sveta!

Najcenejša, največja eksportna trrdka!

H. Suttner urar Ljubljana

Mestni trg nasproti rotovža, preje v Kranju priporoča svojo veliko, izborno zalogo finih

švicarskih ur

brilantov, zlatnine in srebrnine v veliki izbiri po najnižjih cenah.

V dokaz, da je moje blago res fino in dobro, je to, da ga razpošiljam po celem svetu. Na stotine pohvalnih pisem je vsakomur prostovoljno na ogled, da se lahko sam prepriča.

Prosim, zahtevajte veliki novi cenik, ki se pošlje zastoj in poštne prosto.

Češko posteljno perje po nizki ceni!

5 kilo: novo naskubljeno K 9.60, boljše vrste K 12.—, belo puhasto naskubljeno K 18.— K 24.—, snežnobelo puhasto naskubljeno K 30.—, K 36.—. Razpošilja se franko po povzetju. Zamenja se ali vzame nazaj proti povrnjeni poštini.

Benedikt Sachsel, Lobes 369, P. Pízen, Češko

Z malo glavnicco

se zasluži veliko denarja, ako se z mojimi (Ekstrakti) izdeluje žganje in likere na mrzli poti. Kdor z mojimi izvlečki (Ekstrakti) manipulira, mu jamčim za najboljši uspeh. Kdor se te izvrstne kupčije hoče vzdeležiti, naj pošljid svoj natančni naslov pod imenom „Prva tovarniška trrdka 80400“ na anončno ekspedicijo Ed. Braun, Dunaj, I., Rotenturmstrasse 9.

Rimska cesta 2.

Mišlerjeve ulice 5.

Prva kranjska tvornica klavirjev v Ljubljani

WARBINEK-ovi piani so neprekosljivi!

Klavirji, harmoniji, tudi samoigralni, električni. Prodaja se tudi na obroke. Stare klavirje jemljem v zameno. Dajem tudi na posodo. Uglasevanja in poprave se izvršujejo točno in dobro. Solidne cene. Petletna garancija. Prepričajte se osebno.

Pozor gospodje in mladeniči!

V svoji lekarniški praksi, ki je izvršujem že več nogo 30 let, se mi je posrečilo iznajti najboljšo sredstvo za rast brk, brade in las, proti izpadanju brk in las in to je **KAPILOR št. 1**. On deluje, da lasje in brke postanejo gosti in dolgi, odstranjujejo prhljaj in vsako drugo kožno bolezen glave. — Naroči naj si ga vsaka družina. Imam mnogo priznalic in zahvalnic. — Stane franko na vsako pošto 1 lonček 3 K 60 h, 2 lončka 5 K. — Naročajte samo pri meni pod naslovom

Peter Jurišić

lekarnar v Pakracu štev. 68 v Slavoniji.

David Seravalli

Kiparstvo in tovarna za umetljni kamen 12—13

v Ljubljani, Slomškove ulice 19

Vsa kamnoseška dela so izvršena iz umetelnega kamna.

Izdeluje cementne cevi, stopnice, podstavke, ograje, strešne plošče, različne cementne plošče za tlak, vodomete, žlebove in školjkaste izlive za vodovode, žlebove za krmo konjem in govedu, okraske, podobe, fasadne dele, plošče in tlak iz mavea za stene in stropne. Zaloga blaga iz kamnine in zaloga samotne opeke.

Zastopstvo za obočne stropne trame, patent „THRUL“.

Vse je narejeno solidno, strokovnjaški, po zmernih cenah in pod garancijo.

Tiskovine

za industrijo, trgovino in obrt od navadnega trgovskega zavitka do obširnega cenika. Tisk umetniških razglednic. Postrežba točna.

TISKARNA KNJIG IN UMETNIN A. SLATNAR V KAMNIKU

IZVRŠUJE NAJRAZNOVRSTNEJSE ENO- IN VECBARVNE TISKOVINE IN SPREJEMA V TISK TUDI NAJOBSEZNEJSA DELA. □ □ IZVRŠITEV VEDNO □ PRIZNANO LICNA IN PO ZMERNIH CENAH. □

Založništvo

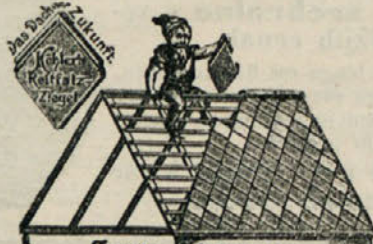
„Našega Lista“ s priloženo „Kamničan“ in „Slov. Gospodinja“ ter „Oglasnika“.

Trgovina s papirjem in pisalnimi potrebščinami.

Knjigoveznica.

Poskusite
in priporočite
== izdelke ==
Vydrove tovarne hranil
v Pragi VIII. Cenovnik zastonj.

6dlikovana
v Parizu s častnim
križcem, diploma in
zlato medaljo.
Patentirana
v 30 državah.

Streha prihodnosti!
Cementna zarezna streha
iz portland-cementa in peska
Praktična! **Lepa!**
Trpežnejša in bolj lahka streha, kakor iz
vsake druge vrste strešnih opek iz ilovice.
Edini izdelovatelj za Kranjsko:
Janko Traun
izdelovatelj cementnin na Glincah
pri Ljubljani.

Dva črkostaveca (event. v računu)
sprejme **tiskarna A. Slatnar v Kamniku**

Oglejte si — **poljedelskih strojev**, slamoreznic, čistilnic,
največjo zalogo mlatilnic, gepelnov in
preš za grozdje in sadje, štedilnikov, peči, železnih na-
grobni križev itd. pri
FR. STUPICA v LJUBLJANI
na Marije Terezije cesti št. 1
in na Valvazorjevem trgu 6, nasproti Križanske cerkve.

Ravnatom zamorete kupiti vsak
čas po najnižjih cenah traverze,
železniške šine, cement in vse
druge stavbne potrebščine,
razno orodje, sesalke za vodo,
vino in gnojnice, vseh vrst
tehtnice in uteži in vse druge
v železninsko stroko spadajoče predmete.

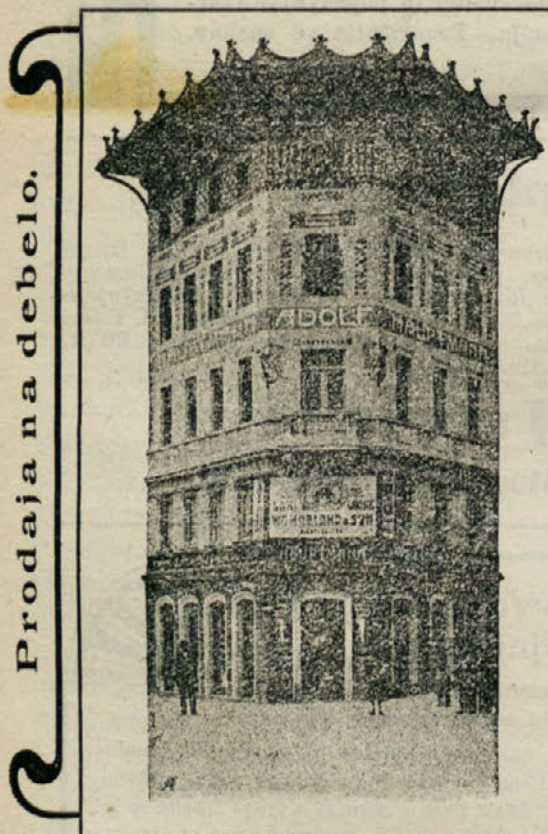
Pozor, gospodje in gospodične!

V svoji lekarniški praksi, ki jo izvršujem že več nego 30 let, se mi je posrečilo iznajti
najboljše sredstvo za rast las in proti njih izpadanju **KAPILOR** štev. 2. Povzroča da
postanejo lasje dolgi in gosti, odstranja prah in vsako kožno bolezen na glavi.
Naročila naj bi si ga vsaka družina. Imam premnogo zahvalnic in priznalic. Stane
poštine prosto na vsako pošto 1 lonček 3 K 60 h, 2 lončka 5 K. Naroča naj se
samo od mene pod naslovom

Peter Jurišić
lekarnar v Pakracu štev. 68 v Slavoniji.

Le „Zvezdna“ cikorija
iz Prve jugoslovanske tovarne
za kavine surogate v Ljubljani
je pravi slovenski izdelek!

Prodaja na debelo.

— Ustanovljeno leta 1832. —
Priznano
najboljše **oljnate barve**
zmlete s stroji najnovejše sestave, prekašajo
vsako konkurenco po finosti, ki omogočijo z
jako majhno množino pobarvati veliko površino,
razpošilja po nizkih cenah
Adolf Hauptmann
v Ljubljani
prva kranjska tovarna oljnatih barv, firneža,
laka in steklarskega kleja.
Zaloga slikarskih in pleskarskih predmetov.

Ilustrovani ceniki dobe se brezplačno.

Izborna zalogo vsakovrstnih
novih in starih vin v sodih
in steklenicah priporoča
ANTON MÜLLER
vinotržec v Domžalah
(Kranjsko).
Priporočajte
povsod
„Naš List“

Ustanovljeno l. 1870. Lastnik Fr. Benque.
Seb. Unterhuber
Tovarna cementa v Weissenbachu. — To-
varna cementnih izdelkov in umetnih
kamnov. — Podjetje za betonske naprave
in naprave vodnjakov.
Glavna tovarna
v Beljaku, Schulstrasse 21
Fihljalka: v Ljubljani, na Dunajski cesti št. 73
nasproti topničarske vojašnice.
(Telefon št. 273.)

se priporoča v izvršitev vseh kamnoseških
del iz umetnega kamnja (v različnih imi-
tacijah) kakor: posamezne dele za fasade,
balkone, grobne spomenike i. t. d. Stop-
nice po naročilu narejene z železno sestavo,
cementne cevi (rore) z vloženo žično ple-
tenino za napravo vodotokov, vodovodov itd.
itd. Plošče iz cementa (metalique) pre-
proste in z raznimi vzorci za tlak po cer-
kvah, hišah, hodnikih, kuhinjah, trotoarjih
itd. Prevzetje betonskih naprav in vod-
njakov na podlagi posebnega patenta. —
Portlandcement in romancement iz Wei-
ssenbacha. — Proračuni stroškov zastonj
in poštine prosto.

Najcen. in najhitrejša vožnja v Ameriko je s parniki „Severonemškega Lloyd“
iz Bremna v New York
s cesarskimi brzoparniki „Kaiser Wilhelm II.“, „Kronprinz Wilhelm“, „Kaiser Wilhem G.drosse“.
Prekomorska vožnja traja samo 5 do 6 dni.
Natančen, zanesljiv poduk in veljavne vozne listke za parnike gori uvedenega parobrodnega društva kakor tudi listke za
vse proge ameriških železnic dobite v LJUBLJANI edino le pri

Edvardu Tavčarju, Kolodvorske ulice št. 35
nasproti občeznani gostilni „pri Starem Tišlerju“.

Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in sobota. — Vsa pojasnila, ki se tičejo potovanja, točno in brez-
plačno. — Postrežba poštna, rečna in solidna.
Potnikom, namenjenim v zapadne države kakor: Colorado, Mexiko, Californijo, Arizona, Utah, Wioming, Nevada, Oregon in
Washington nudi naše društvo posebno ugodno in izredno ceno čez Galveston. Odhod na tej progi iz Bremna enkrat mesečno.
Tu se dobivajo pa tudi listki preko Baltimora in na vse ostale dele sveta, kakor: Brazilijo, Kubo, Buenos-Aires, Colombo,
Singapore v Avstralijo itd.

Pozor! Berite!